

מכפר עותני לכפר חנניה שנים ושלשים מילין וזיפורי מזרפתן באמנע :
סרגמה שמואל איניא בר. דהא דקמי אחת באמנע לאו ארישא
קאי דליירי באמנע אלף ארבע וי"ד לו תשע מכאן וט' מכאן כו' : ונשמואל.
דלף צעי דקמיה ונאמנע חזיה לזירוק המנין אפילו רועה יש לו דירה
באמנע ואין לו שום בהמה ה' לזרפן :

מיתיבי היה לו חמש בכפר חגניה וחמש בכפר עותני אין מצטרפות עד שיהא לו אחת בצ'פורי תיובתא דרב ⁽⁶⁾ תרגומא שמואל אליבא דרב * כגון שהיו תשע מכאן ותשע מכאן ואחת באמצע דההיא חזיא להכא וחזיא להכא אמר רב פפא ולשמואל אפילו רועה מצרפן ואפילו כליו של רועה מצרפן בעי רב אשי כלבא דרועה מאי כיון דקרי ליה ואתי לא מצטרפי או דלמא זימנין דלא אתי ומצטרף איהו למיזל ⁽⁷⁾ ואתייה תיקו: ר"מ אומר הירדן מפסיק למעשר בהמה: א"ר אמי לא שנו אלא שאין שם גשר אבל יש שם גשר גשר מצרפן אלמא משום דלא מיקרבן הוא מיתבי היו לו בשני עברי הירדן איך ואיך או בשני אבטילאות כגון של גנמר ונמורי אין מצטרפין ואין צריך לומר חוצה לארץ וארץ והא חוצה לארץ וארץ כמקום שיש גשר דמי וקתני לא מצטרפין אלא א"ר חייא בר אבא אמר רבי יוחנן היינו מטעמיה דר"מ דאמר קרא ⁽⁸⁾ והירדן גבול אותו ללפאת קדמה הכתוב עשאו גבול בפני עצמו אלא מעתה ⁽⁹⁾ ויתאר הגבול ועלה הגבול הכי גנמי הכתוב עשאו גבול בפני עצמו שאני התם דאמר קרא ⁽¹⁰⁾ ואת תהיה לכם הארץ לגבולותיה סביב כולה ארץ ישראל גבול אחד היא אי הכי ירדן גמי ארץ ולא ירדן בשלמא לר' חייא בר אבא היינו דקתני ירדן אלא לרבי אמי ליתנינחנן לכולהו נהרות ⁽¹¹⁾ קשיא ⁽¹²⁾ (לימא) כתנאי ⁽¹³⁾ כי אתם עוברים את הירדן ארצה כנען ארצה ארץ כנען ולא הירדן ארץ כנען דברי ר' יהודה בן בתירה ר' שמעון בן יוחי אומר הרי הוא אומר ⁽¹⁴⁾ מעבר לירדן ירחו קדמה מזרחה מה ירחו ארץ כנען אף יירדן ארץ כנען ⁽¹⁵⁾ אמר רבב"ח א"ר יוחנן אין יירדן אלא מבית ירחו ולמטה למאי הלכתא אילימא לנודד ⁽¹⁶⁾ הלך אחר לשון בני אדם וכל היכא דקרו ליה ירדן איתסר ליה אלא למעשר בהמה תניא גמי הכי ⁽¹⁷⁾ ירדן יוצא ממערת פמיים ומהלך בימה של סיבכי ובימה של טבריא ובימה של סדום והולך ונופל לים הגדול ואין ירדן אלא מבית ירחו ולמטה א"ר חייא בר אבא א"ר ⁽¹⁸⁾ יוחנן למה ר' אבא לרב אשי אתון מהתם מתניתו לה ללשם דן בשם דן אביהם ⁽¹⁹⁾ וא"ר יצחק לשם ערת פמיים אמר רב כהנא זכרותיה דירדנא לא שתינא מים ממערת פמיים איתסר ליה כבדא כדרכי יצחק דאמר רבי יצחק יכבד תא דמאי פרת דאמר רב יהודה אמר רב מימות שבועולם היכי דמי אילימא דאמר רת הוא דלא שתינא הא מנהרא אחרינא ממים דאתו מפרת דאמר רב יהודה אמר נהרות וג' נהרות למטה מפרת והאיכא עינתא

אמר קרא י"ג יגבול אותו **אפאת קדמה**. גבולו צנימין כמיז צ"ל יחושע (י"ח) ולא כמו שכתוב בספרים י"ז: **שאני** התם דאמר קרא זאת תהיה לכם הארץ לגבולותיה כביב. צ"ל ואלה מטעי כמיז האי קרא וקראי של י"ח מעלה ותאר הגבול ועלה הגבול כמיז צספר ואשעמעי (ס"ה) י"ח כל חילוק כל צטו ושצט ואשמועיני האי קרא דלאה מסעי דכל גבול ארץ ישראל אחד ולא כמו שפי' הקוטרס דלאחר שמנאן עשאה ארץ אחת דמשמע דשניהם כחזים צמקוס אחד ואינו כן דהאי כמיז צאורימא והאי כמיז צנצניאס: **מעבר** דירדן ירחו קדמה מורחה **צ"ל** בתיב מה ירחו ארץ ב'ו'. וא"ת מה מירדן ירחו קדמיס דליתקוס זה כמיז כבהמ מקומות וי"ל דדוקא מייתי האי קרא דכמיז צאלה מסעי לאחר שמנה תחומי ארץ ישראל וכמיז (ס"ה) וילו משה וגו' עד שי המטות וחלי המטה לקחו מלמס מעבר לירדן ירחו קדמה מורחה דמשמע דירדן הוא מעיקר ארץ ישראל ולא צלל גבול של המטות כמו סיריחו י"ל לאו צלל גבולס: **ארץ ירדן** אלא מביט ירחו וצמשה. פירש צקוטרס צאל מה דמשך למעלה מיריחו לא ירדן הוא דצטל חשיבותה שמתערב צימים גדולים וקשה לפירושו דאס למעלה צטל חשיבותו לפי שמתערב א"כ למטה נמי שזהי כבר נתערב צימים למעלה וי"ל אע"פ שנתערב למעלה צימים יכול להיות שלמטה יולא מן **י"ח** המיס והולך צלא מתרבות דקדאמר צסמוך שמהלך צימה של סצבי וצימה של טצריא וצימה של סדוס והולך ונופל לים הגדול משמע דניכר כשיולא מכל אותס הימים והולך ונופל ציס הגדול ודאמרינן נמי צב"ר צפ' צראשית דדקי ירדנא מהלך גו יחא מלחא אחד ולא מתערב ומיחו קשה לפירושו קוטנ' י"ל דהמ"ל צטל חשיבותו למטה מיריחו יותר מלמעלה דלמס הוא שלמטה מיריחו מתרחב יותר והולך לים המלח דגבול למטה מטה צנימין הוה צין צני יהודה וצין צני יוסף דכמיז ציהושע (י"ח) יהודה צני עומד מנגב של ארץ ישראל וצני יוסף מצפון וצנימין צאמנע וגבול יהודה הים מחזיק כל

	יֵדוּן	ים המלח
שבת יוסף	שבת בנימין יְהוָה	שבת יהודה

אֲדֹרָךְ א"י מְמֹרָח לְמַעַרְב וְיֵם הַמֶּלֶח
 הָיָה עֹמֵד לַיהוּדָה בְּכָל מִזְרָחָו וּבִמְקוֹם
 שֶׁהָיָה כְּלֵה הַיִּירֵד^ט וְנֹפֵל לְמִזְרָחוֹ שֶׁם כְּלֵה
 מִזְרָחוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לֵאמֹר כְּדִמְכִי
 בְּיַהֲשֹׁעַ (טו) גְּבִי מִחוּס בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וּגְבוּל קְדָמָה יֵם הַמֶּלֶח עַד קֵלֶה הַיִּירֵד
 הַיִּהְיֵרֵדן הָיָה גְבוּל מִזְרָחוֹ שֶׁל בְּנֵימִין
 כְּכִדְכִמְכִי בְּסוֹף פ' וְהִירֵדן יִגְבוּל אוֹתוֹ
 לִפְלֹאֵת קְדָמָה וּכְשֶׁמָּה גְבוּל כְּפוּי שֶׁל
 בְּנֵימִין מִזְרָחוֹ לְמַעַרְב כְּמִי יֵלֵךְ לָהֶם
 גְּבוּל כְּפוּן מִן הַיִּירֵדן וְעֵלָה הַגְּבוּל
 אֶל כְּתָף יִרְחוֹ וְעֵלָה בְּהָר יִמָּה פ'
 אֶל הַמַּעַרְב אֶל עֵבֶר יִירֵדן וּמוֹשָׁף הַחוּט
 כִּי גְבוּל דְּרוֹמִית מִמַּעַרְב לְמִזְרָח וּבְסוֹף
 גְּבוּל נֶגֶב פִּירוֹשׁ כְּפוּיָה שֶׁל לְשׁוֹן שְׂכַל
 בְּסוֹף גְּבוּל בְּנֵימִין לֵאמֹר דְּרוֹם וְיִרְחוֹ
 סוֹף גְּבוּל בְּנֵימִין שְׁנוּפֵל בֵּים הַמֶּלֶח
 אוֹתוֹ מִשְׁתַּעִי מִבֵּית יִרְחוֹ וּלְמַטָּה:
 הֵאָּ

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) גמרא ליתניניהו לכולהו נהרות ולר' חייא בר אבא נמי לימא כחנאי כל"ל ותיבת קשיא נמחק: (ב) שם אף ירדן ארץ כנען קשיא אמר רבה:

לעזי רש"י

קונטרידיקציות. חבלי ארץ.

מוסף רש"י

לשם. עיר שכיבשו בני דן, זו
פמיים. שמשם ירדן יואל,
כדאמר מר יואל ממערת
פמיים (מגילה ו.).

שיטה מקובצת

פרת. מים הנקראים פרת קאלר והלך
אחר לשון בני"א דאלס הנודר אין דעמו
אלא אחר שם שהוא רגיל לקרות לאותו
מקום: **על הנהרות.** צנעולם למטה
י"א חוץ מג' נהרות חדקל ופישון וגישון
שכל הנהרות צנעולם צא"י ממש:
עינמה

נקרא שמו ירדן שיוורד מדן א'
אנן מהבא מתנינן לה ויקראו
זו פמ"ים ותניא **ע** יוצא ירדן מ
ממערת פמ"ים היבא דאמר
בכוליה ירדנא זכרותא דדמא
שנימוח מטמא ברביעית זכר
הנודר ממ"ים פרת אסור בכ
לא שתינא ממ"ים דפרסת מ'
שתינא אלא דאמר לא שתינא
רב כל הנהרות למטה משל

א למדל לאתווי: **ע** ותניא
אין יוצא: **ע** דירדנא מערת
ירדן מן נמחק: **ע** בחמה
מצרפין הסיד: **ע** ולא
הורעה הסיד: **ע** בגבול
בנימין הסיד: **ע** וחיבתא אתר
מן השבטים נמחק: **ע** כל
היבא דרתיב כ"י הגבול
ועלה הגבול הי"ג: **ע** כולן
שטאן ארץ: **ע** הארץ
לגבולתיב דרדן כ"י ולא
גבול דירדן: **ע** ליחתי במתני'
כל: **ע** למטה משלשה חיבת
חורן נמחק: **ע** אין באים מהם
הסיד: **ע** קרא הירדן
יבול: **ע** ית כספריס לפאת ים
הסיד: **ע** של ועלה הגבול
והאר כ"י ואתי מן נמחק:
ע ויהושע על חילוק בגבול
כל שבט: **ע** חיבת כתיב
נמחק: **ע** שירור איה
(לאו) ככלל: **ע** ית הקנטס
דמ"ם חיבת דהמ"ל נמחק:
ע כחור פרשת בנימין:
ע סוף וזה הלשון: **ע** ג' הים
ס"א הלשון: **ע** קורי ירדן
אות ל' נמחק: